

Årsplan for Åpne barnehager tilknyttet Kirkens Bymisjon Arendal

2023 - 2024

Åpen barnehage

- Åpen barnehage er et utradisjonelt barnehagetilbud for barn i alderen 0-6 år. Det som først og fremst skiller en åpen barnehage fra en ordinær barnehage, er at barnet kommer sammen med en voksen omsorgsperson. Vedkommende er til stede, og har ansvar for barnet, den tiden det er i barnehagen
- Kirkens Bymisjons visjon:
«Rom for alle» gjelder også i Åpen barnehage. Vi ønsker at alle skal oppleve at de er velkommen uansett språk, kultur, sosial status og ulike livssituasjoner. Barn og foreldre deltar i de aktivitetene man selv ønsker. Her gjelder barn og foreldrenes medbestemmelses rett.
- Åpen barnehage har en kontaktskapende funksjon og kan være med å bidra til å utvikle felleskap i nærmiljøet. Det er en møteplass som også gir voksne gode muligheter for å etablere sosiale nettverk.
- For mange er fleksibiliteten i åpen barnehage viktig. Her kan man være så lenge man selv vil, og så ofte eller så sjelden man ønsker.
- Åpen barnehage ledes av en pedagog. Siden vi som ansatte og frivillige er så tett på våre gjester, er det et mål å kunne være gode forbilder i forhold til hvordan man snakker og samhandler med barn.
- Vi ønsker at barna som kommer i Åpen barnehage lærer seg grunnleggende ferdigheter innen lek, språk og sosial kompetanse før de begynner i ordinær barnehage.

Åpen Barnehage tilknyttet Kirkens Bymisjon Arendal

Kirkens Bymisjon Arendal driver to Åpne barnehager:

- Torvet 2, Arendal sentrum – åpningstid torsdag kl. 08:30-14:30.
- Torget 2, Eydehavn (Filadelfias lokaler i Coop-byggets kjeller)
åpningstid mandag-tirsdag-onsdag kl. 09:00-14:30.
- Pris kr. 20,- pluss 5 kr pr ekstra barn

Barnehagen på Torvet er godkjent for 15 barn og 20 barn på Eydehavn

Tlf. 911 32 655

Barnehagens dagsrytme

08:30-10:30 Vi ønsker velkommen/frilek

10:30-11:00 Vi rydder/Samlingsstund

11:00-11:30 Matpakke lunsj

11:30-14:30 Fellesaktivitet/fri

De fleste barna som kommer til åpen barnehage tilhører aldersgruppen 1-2 åringer. Men, vi har også eldre barn. Typiske fellestrekk for barn i alderen 1-2 åringer er:

Motorisk utvikling

1 og 2-åringer er motorisk aktive. Det meste handler om å utforske, lære og mestre.

Barna lærer å stå, gå, klatre og løpe. De kan bygge tårn og putte små gjenstander i en boks. Kroppsbeherskelsen øker.

Sosial utvikling

1 og 2 åringer har stor glede av lek og samvær med andre barn. Barna leker ofte med hver sine leker i samme rom, (parallell lek) med kan også samarbeide ved å bytte leker. Barna kan lese de voksnes ansiktsuttrykk, det påvirker hva barnet gjør. De kan gjenkjenne seg selv i speilet og forstår at det er seg selv de ser. Barna kan også hjelpe og trøste andre, og de kan bli sjalu.

For barna fra 3 år og oppover holdes egne samlingsstunder med eventyr, begrepsstrening og gode samtaler. (Språktrening)

Språkutvikling

I 1-2 års alderen sier barna sine første ord, ordene mamma og pappa kommer tidlig.

De lærer å knytte ord til gjenstander som bil, ball, nese osv. Barnet kan forstå tre ganger så mange ord som de selv kan uttrykke. De bruker ofte samme ord på flere gjenstander, selv om de vet at det er forskjell på gjenstandene. Barna kommuniserer fortsatt mye med kroppsspråk. Nærmere to års alder kommer den første setningen som «min mamma».

Barnehagenes målsetting og satsingsområder

Visjon: «Rom for alle» (Denne visjonen er felles for alle i Kirkens Bymisjon)

Åpen barnehage skal være en møteplass for barn og deres omsorgspersoner der det blir gitt mulighet for lek, læring og gode fellesopplevelser.

Åpen barnehage skal bidra til toleranse og glede over flerkulturelt mangfold.

Vi har gjennom flere år erfart at barnehagene våre er preget av et flerkulturelt mangfold, noe som også gjelder i Åpen barnehage i Arendal og på Eydehavn. Her møtes barn og voksne med forskjellig bakgrunn. Vi ønsker at disse møtene skal være gode, preget av åpenhet og dialog. For oss er det viktig å fremme toleranse og respekt og at alle skal oppleve seg inkludert. Både familier med majoritets- og minoritetsbakgrunn har noe å lære av å gå i en flerkulturell barnehage. Det gir en unik mulighet til å bli kjent med folk med annen kultur, religion, utseende og språk. Gjennom bedre kjennskap erfarer en at vi også har mange likheter. At vi er forskjellige, er normalt og positivt. Et flerkulturelt mangfold gjør fellesskapet i barnehagen rikere. Når barna blir mer bevisste sin egen identitet og får delta i andres kultur, vil de kunne se flere ressurser enn hindringer i møte med andre mennesker. Barnehagens virksomhet er forankret i Lov om barnehager og Rammepplan for barnehager. Med basis i dette har vi valgt å trekke frem lek, språklig og sosial stimulering og kompetanse, samt formidling av tradisjoner, som satsingsområder for våre åpne barnehager.

Lek

Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende aktiviteter.

Vi ønsker å tilby et stimulerende miljø som innbyr til lek. Leken er viktig for barnets helhetlige utvikling. Lek og læring går hånd i hånd i førskolealder, og vi vil legge til rette for både barnets spontane lek og for mer strukturerte aktiviteter. Den frie leken er barnets viktigste redskap og uttrykksform.

Sosial kompetanse

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Sosial kompetanse handler om å mestre samspill med andre mennesker. Det inkluderer de ferdigheter, kunnskaper, holdninger og motivasjon barn trenger for å mestre de miljøer de oppholder seg i, samtidig som deres trivsel og et positivt selvbilde ivaretas. Barn helt ned til ett års alder viser evne til empati og forståelse for andre. De har en intuitiv evne til å dele felles opplevelser, først med omsorgsgiver, siden med andre barn. Gjennom den sosiale utviklingen blir barnet flinkere til både å knytte forbindelser med andre og til å se sin egen identitet atskilt fra andre.

Språklig kompetanse

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for språkutviklingen. Gjennom det verbale og det nonverbale språket tilnærmer barnet seg andre mennesker. Når voksne forstår og bekrefter det barnet uttrykker og samtidig setter ord på det som skjer har det betydning for barnets utvikling. I samspill og lek i hverdagen lærer barn språk av hverandre og av voksne. Mange barn har et språk som vi voksne ikke helt forstår. Dette er helt vanlig i førskolealderen. Det kan oppstå misforståelser. Voksne må forsikre seg om at de har forstått det som barnet prøver å formidle, og skape trygghet slik at barnet tør å gjenta for at man skal forstå. Vi mener at vi ved å stimulere til utvikling gjennom ord, sanger og leker, er med på å sikre barna en god, språklig kompetanse

Den ansattes rolle

De ansatte i åpen barnehage er pedagogisk personale og skal fremstå som tydelige rollemodeller. Vi ønsker å skape trygge og forutsigbare rammer og at alle skal føle seg sett. Trygghet er en forutsetning for å inkludere andre, ta egne valg og se muligheter. Skal de bli trygge må de få god omsorg. Omsorg krever at personalet er til stede og ser det unike hos hvert enkelt barn, at de tilbyr varierte og meningsfulle utfordringer og at de er lydhøre og engasjerte i den enkelte. Omsorg er viktig for intellektuell og sosial stimulering og utvikling. Vi gir tilbud om samtaler og veiledning til foreldre som ønsker dette.

Barnehagens bidrag til barns oppvekst

- Gjennom leken og samværet med andre barn og voksne lærer barnet grunnleggende ferdigheter og egenskaper som de skal ta med seg videre i livet, og som er med på å forme dem som mennesker.
- Gjennom å gi barnet kjærlighet og omsorg og lære dem akseptabel atferd, skape trygge og faste grenser, er voksne med å gi barnet egen identitet. Disse handlingene viser at alle kjønn har lik verdi.
- Gjennom lek lærer barnet å vente på tur, ta hensyn til andre, være en del av fellesskapet.
- Gjennom faste regler og grenser lærer barnet forskjell på rett og galt, hva samfunnet aksepterer, gode og tillatte måter å løse konflikter på.
- Gjennom å vise barnet respekt for den det er, lærer vi barnet å akseptere andre.
- Gjennom humor og glede lærer vi barnet ikke å ta seg selv altfor alvorlig.
- Gjennom skryt og bekreftelse på at det er et flott menneske, gir vi barnet selvtillit og selvrespekt.
- Gjennom å anerkjenne barnets følelser opplever barnet at de blir sett, respektert og forstått og at de har rett til sin egen opplevelse. Anerkjennelse krever at vi er tilstede, lytter aktivt og prøver å forstå og legge merke til barnets fokus. Det betyr ikke at de voksne ikke skal sette grenser. Handlinger som oppleves sårende eller krenkende overfor andre barn skal ikke tolereres.
- Gjennom samvær med barn lærer vi hele tiden noe om livet, om det å være menneske.

Tradisjoner

Tradisjoner er med på å skape trygghet og stabilitet. Barna blir kjent med det som gjentas, forventer og ser frem mot det som skal skje.

Hendelser vi ønsker å markere er:

Eventyr

- Videreføre folkeeventyrene våre

Jul/Advent

- Lucia
- Hele desember tilrettelegges for laging av julepynt
- Nissefest

Denne dagen kler vi oss i nisseklær, har noe ekstra godt til lunsj, går rundt juletre og får besøk av nissen. Festen går av stabelen siste uken før jul.

- Julevandring

Vi deltar på julevandring for byens barnehager i Trefoldighetskirken

Karneval

Denne dagen kommer vi utkledd til barnehagen, danser, slår katten ut av sekken og har noe ekstra godt til lunsj. Festen finner sted som regel mot slutten av februar.

Tips: Utkledningstøy kan lånes fra Eydehavn Frivilligsentral og i Åpen barnehage i byen.

Påske

I forbindelse med påske gjelder det samme som til jul. Barnehagen tilrettelegger for laging av påskepynt, vi planter karse og baker «Påskebrød». Siste dag før påske er det påskefest, (Vi håper alltid at påkeharen har besøkt oss) og vi spiser påskelunsj med blant annet vårt hjemmebakke brød.

17. mai

Vi fokuserer på 17. mai-tradisjoner gjennom lek, musikk og aktiviteter som forming og farger. Siste dagen barnehagen er åpen før 17. mai, vil vi servere 17. mai inspirert lunsj.. Så sant byens barnehager deltar i byens barnetog på 17. mai, forsøker vi også å delta. Vi har laget vår egen fane.

Sommerfest

Som en avslutning på barnehageåret arrangerer vi en utflukt med grilling og lek.

Turdager

Vi har et mål om å få til noen turer i løp av året. Det kan være ønske om å oppleve noe spesielt. (F.eks tur til landbruksskolen for å se på dyra, lamming) Det viktigst med turer er og gjøre brukerne kjent med alt vi har i vårt flotte nærmiljø. (Kuben, Bibliotek, Vitensenteret, Bystranda, Barbupark osv.) Og selvsagt ha gode felles opplevelser som bygger relasjoner. Når vi arrangerer fester og turer, kan det hende at man må betale noe ekstra, avhengig av hva vi finner på.

Vurderingsarbeid

Åpen barnehage er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov.

Barnehagens plandokumenter:

- Månedspplaner er tilgjengelige i barnehagen, på nettsiden og facebook.
- Barnehagens årsplan er tilgjengelig på nettsiden og foreldrene kan få den i barnehagen. Dokumentasjon danner utgangspunkt for drøftinger av den pedagogiske praksisen og gir grunnlag for videre planer og utvikling av barnehagens praksis.

Evalueringsrutiner:

- Jevnlig evaluering fra personalet, både daglig og på personalmøter.
- Jevnlig evaluering fra barn og foreldre i barnehagehverdagen.
- Spørsmål til foreldrene om de trives med barnehagens hverdag.

Vi har en postkasse hvor foreldrene anonymt kan levere ris, ros og forslag. Den jevnlig evalueringen er viktig. Vi må vite om det vi planlegger og gjennomfører har gått bra. Det viktig at barn og foreldre blir lyttet til og får si noe om hva **de** opplever er bra og hva vi kan forbedre. Barnas opplevelser kan vi få gjennom samtale og observasjon. Foreldre kan gi tilbakemeldinger i løpet av barnehagedagen eller de kan be om foreldresamtale.

Åpne barnehages fokusområde:

Språk og samhandling

Hovedkjernen av barna som deltar er i en fase i livet der språk har mye plass. Vi ønsker å fokusere på barns naturlige språkutvikling og vektlegger dette i samlingsstunden på forskjellig vis. Vi har et mål om å nå fremmedspråklige og ønsker gjennom fokus på språk at vi kan bidra til bedre språk og økt språkforståelse både hos barna og foreldrene.

Språkfokuset blir ekstra viktig for minoritetsspråklige, men også for norske barn og foreldre. Vi ønsker å skape et godt språkmiljø for hvert enkelt barn, slik at de kan videreutvikle språket sitt i tråd med egne forutsetninger.

Dette krever voksne som:

Er tydelige språkmodeller

Lytter aktivt og kan sette ord på det barnet gjør

Er språklig aktiv i hverdagssituasjoner

Er opptatt av å bruke tekster, bøker, muntlige fortellinger, sanger, eventyr, rim og regler

Bruker bilder, symboler og kroppsspråk

Har bøker tilgjengelig som er tilpasset barnas språklige utvikling

Legger til rette samlingsstunder som er tilpasset barnegruppen.

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter (Barnehageloven §

- Nærmiljø og samfunn
- Kunst, kultur og kreativitet
- Språk, tekst og kommunikasjon
- Antall, rom og form
- Kropp, bevegelse og helse
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi

Målsettingen for barnas utvikling og læring er formulert for hvert av de syv fagområdene:

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Fagområdet omfatter også medienes betydning for barns hverdag.

Kunst, kultur og kreativitet

Gjennom dette fagområdet får barna kjennskap til viktige redskap for sansing, opplevelse, tenkning og kommunikasjon. Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser. Formidling av kunst og kultur bidrar til å skape fortrolighet med og tilhørighet til kulturelle uttrykksformer.

Språk, tekst og kommunikasjon

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst.

Antall, rom og form

Vi lærer å sortere, ordne og slik forstå matematiske ord og begreper i en hverdagslig og selvsagt sammenheng. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

Natur, miljø og teknikk

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

Kropp, bevegelse og helse

Barn er kroppslig aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Ved sanseintrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Variert fysisk aktivitet, både inne og ute, er viktig for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur.

Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn.

Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Den etiske veiledning barnehagen gir barn, må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimesse tilknytning.

Det er svært viktig at barnehagen gir barnet støtte på barnets oppfattelse/ følelse av sin egen identitet når det gjelder kjønn.

Vi er alle forskjellige, noe som gjenspeiler familiesammensetninger. Noen har to mammaer, noen to pappaer og andre en mamma og en pappa. Alle barn og voksne skal føle at «sin familie» er verdifull.

Praktisk informasjon.

- **Lunsj.** I barnehagen spiser vi medbragt nistepakke til lunsj. Melk, kaffe, og te er inkludert i prisen.
- **Samlingsstund.** Hver dag kl.10:45 har vi felles samlingsstund for store og små.
Vi synger, har en formidling eller leser rim og regler.
- **Rydding.** Vi ønsker at alle hjelper til å rydde leker før samlingsstund og når dere går hjem. Alle lekekassene er merket med bilde på hva som skal være i den enkelte kasse, slik at det er lett å finne ut hvor lekene skal være.
- **Månedspan.** Vi lager månedsplaner med tema og aktiviteter i barnehagene. Planen kan tas med hjem. Planen blir lagt ut på hjemmesiden vår, facebook og blir også printet ut og vil ligge lett tilgjengelig i barnehagelokalene.
- **Innesko.** Vi anbefaler alle å ha på seg innesko, barnehagelokalene skal være frie for utesko.
- **Sykdom.** Syke barn må holdes hjemme fra barnehagen ved feber, øyebetennelse, og smittsomme barnesykdommer som vannkopper eller brennkopper. Ved oppkast og diare må barnet holde seg borte fra barnehagen 48 timer etter siste oppkast. Dette er av hensyn til de andre barna og voksne i barnehagen.
- **Foreldremøte.** Det har vist seg å være mere fruktbart med den daglige kontakten.
- **Foreldresamarbeid.** De som ønsker en samtale med personalet om barnets utvikling og trivsel er velkommen til å ta kontakt.
- **Planleggingsdager.** Barnehagen har ca 5 planleggingsdager i året og da er barnehagene stengt. Informasjon om disse dagene står på månedsplan og oppslag i barnehagen.
- **Skoleruta.** Vi følger skoleruta til en viss grad. Det vil si at barnehagen som regel er stengt i påskeuken, romjula og deler av skolens sommerferie. I skolens ferie er det kun åpent for barnehagebarn fra 0-6 år.